

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/59/2017
Identifikačné číslo spisu:	1412220693
Dátum vydania rozhodnutia:	29.11.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Ladislav Górasz
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1412220693.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Górasza a členov senátu JUDr. Olgy Trnkovej a JUDr. Jany Bajánkovej, v právnej veci vyhlásenia za mŕtvu, L. rodenej G., narodennej XX. V. XXXX, naposledy bývajúcej v N., O., zastúpenej opatrovníčkou H., pracovníčkou Okresného súdu Bratislava IV, za účasti R., bývajúcej v U., zastúpenej JUDr. Júliou Tomaškovičovou, advokátkou so sídlom v Levoči, Okružná 20 a L., bývajúceho v N. ktorá právna vec bola vedená na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 25 P 309/2012, o dovolaní R. proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 19. apríla 2016 sp. zn. 11 CoP 493/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava IV rozsudkom z 24. júna 2015 č. k. 25 P 309/2012-164 vyhlásil L., rodenú G., narodenú XX. V. XXXX, naposledy bývajúcu v N., zastúpenú opatrovníčkou H., pracovníčkou Okresného súdu Bratislava IV (ďalej aj ako „nezvestná“), za mŕtvu „s tým, že neprežila deň XX.X.XXXX“. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. Vychádzajúc z výsledkov vyšetrovania vykonaného príslušnými orgánmi Policajného zboru a výpovedí účastníkov konania (manžela a sestry nezvestnej) dospel k záveru, že sú splnené zákonné predpoklady vyhlásenia nezvestnej L. za mŕtvu. Uviedol, že menovaná odišla z domu v skorých ranných hodinách XX. O. XXXX a odvtedy je nezvestná. Pátranie po nej orgánmi Policajného zboru bolo neúspešné. Keďže márne uplynula aj ročná lehota určená vo vyhláske vydananej podľa § 196 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) „je vzhľadom na okolnosti možné usúdiť a konštatovať, že nezvestná L. neprežila deň XX.X.XXXX“.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal manžel nezvestnej odvolanie. Namietal, že súd prvej inštancie nesprávne určil deň, ktorý nezvestná neprežila. Z dokazovania vyplýva, že L. XX. O. XXXX ešte nepochybne žila a čas jej smrti nie je možné ustáliť. Odvolávajúci sa na rozhodnutia súdov v iných konaniach o vyhlásenie za mŕtveho mal za to, že súd prvej inštancie „mal aplikovať“ v rozhodnutí

zákonný termín uvedený vo vyhláske, nakoľko práve lehota uvedená vo vyhláske má slúžiť ako nástroj na vyvrátenie akýchkoľvek pochybností a domnienok týkajúcich sa úmrtia nezvestnej osoby“.

3. Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 19. apríla 2016 sp. zn. 11 CoP 493/2015 zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti tak, že L. „neprežila deň XX.XX.XXXX“. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. Zmenu napadnutej časti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd odôvodnil tým, že v nej nebol správne určený deň, ktorý nezvestná L. neprežila. Z vykonaného dokazovania totiž vyplýva nikým nespochybnené zistenie, že XX. O. XXXX menovaná ešte žila. Za deň, ktorý nezvestná neprežila odvolací súd označil deň XX. M. XXXX, pretože „tento bol posledným dňom jednoročnej lehoty, ktorá je primeraná okolnostiam, za ktorých sa stala menovaná nezvestnou a je vysoko pravdepodobné, že nezvestná tento deň neprežila“.

4. Dňa 22. júna 2016 podala R., sestra nezvestnej, na Najvyššom súde Slovenskej republiky podanie označené ako „Vyjadrenie“, ktorým žiadala „o dôkladné prešetrenie vo veci L., nar. XX.X.XXXX“. Jej podanie, ktoré mohlo byť svojím obsahom dovolaním proti rozsudku odvolacieho súdu, bolo postúpené súdu prvej inštancie na ďalší procesný postup. Súd prvej inštancie uznesením vyzval R. (ďalej aj ako „dovolateľka“ alebo „účastníčka konania“), aby súdu oznámila, či jej podanie označené ako „Vyjadrenie“ treba považovať za dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu, a v prípade, že tomu tak je, aby odstránila jeho nedostatky, najmä absenciu povinného zastúpenia v dovolacom konaní advokátom. Dovolanie R. doplnila Centrom právnej pomoci určená advokátka podaním doručeným súdu prvej inštancie 12. decembra 2016. V tomto podaní advokátka uviedla, že dovolanie podáva podľa § 432 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) z dôvodu, že spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, „keďže rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri riešení, ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP)“. Poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. júna 2011 sp. zn. 6 MCdo 20/2010 a odbornú literatúru, ktoré podľa nej rezultujú do záveru, že za deň smrti nezvestnej osoby by mal byť určený deň, ktorý predchádza začatiu súdneho konania o vyhlásenie za mŕtveho. Odvolací súd preto, v rozpore s ustálenou judikatúrou (a samotným účelom konania o vyhlásení za mŕtveho) neprávne určil deň, ktorý nezvestná neprežila posledným dňom jednoročnej lehoty určenej vo vyhláske. Podľa názoru dovolateľky, ale ani súd prvej inštancie neurčil správne „dátum smrti“ nezvestnej L., ktorá XX. O. XXXX ešte nepochybne žila. Tvrdí, že „dátum smrti“ menovanej mal byť určený v rozmedzí dní XX. O. XXXX (deň po dni, od ktorého je nezvestná) a XX. W. XXXX (deň, kedy bolo začaté konanie o jej vyhlásení za mŕtvu). Z uvedených dôvodov dovolateľka navrhla napadnúť rozsudok odvolacieho súdu, ale i rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Manžel nezvestnej L. navrhol napadnúť časť rozsudku odvolacieho súdu „potvrdiť“, pretože je správna. Poukázal, ale aj na to, že dovolanie majúce zákonom požadované náležitosti, spísané advokátom, bolo podané až 12. decembra 2016, teda oneskorene. Za nenáležité považoval aj tvrdenie dovolateľky, že odvolací súd sa pri určení dňa, ktorý nezvestná neprežila, odklonil od záverov rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. júna 2011 sp. zn. 6 MCdo 20/2010. Uvedené rozhodnutie je „ojedinelé“ a nemožno ho považovať za ustálenú súdnu judikatúru.

6. Konanie o vyhlásenie za mŕtveho je mimosporovým konaním, ktoré je s účinnosťou od 1. júla 2016 upravené samostatne v ustanoveniach § 220 až § 230 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej aj ako „CMP“).

7. Podľa § 395 ods. 1 a 2 CMP, ak § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

8. Civilný mimosporový poriadok vo veciach vyhlásenia za mŕtveho neobsahuje osobitnú úpravu dovolacieho konania (viď § 76 a § 77 CMP). Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku [zákon č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“)], ak tento

zákon neustanovuje inak.

9. Civilný sporový poriadok má rovnaké prechodné ustanovenie ako Civilný mimosporový poriadok. Podľa § 470 ods. 1 CSP platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

10. Zohľadňujúc vzájomnú súvzťažnosť ustanovení § 470 ods. 1 CSP a § 470 ods. 2 CSP dovolací súd konštatuje, že nová právna úprava vychádza síce z princípu okamžitej aplikability procesnoprávných noriem (viď § 470 ods. 1 CSP), rešpektuje, ale procesný účinok dovolaní podaných do 30. júna 2016, ktorý zostal zachovaný aj po tomto dni (viď § 470 ods. 2 CSP). V dôsledku toho platí, že ustanovenia novej, od 1. júla 2016 účinnej právnej úpravy o dovolaní a dovolacom konaní, sa v prípade týchto dovolaní nemôže uplatniť v plnom rozsahu hneď od uvedeného dňa v celej šírke a so všetkými dôsledkami. Úplná aplikabilita týchto ustanovení novej právnej úpravy sa uplatní až pri dovolaniach podaných od uvedeného dňa. Opačný záver by bol porušením právnej istoty a legitímnych očakávaní strán, lebo ten, kto konal na základe dôvery v platný a účinný zákon, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný (viď tiež závery prijaté v rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 36/1995).

11. R., sestra nezvestnej, podala 22. júna 2016 na Najvyššom súde Slovenskej republiky podanie označené ako „Výjadrenie“, ktorým žiadala „o dôkladné prešetrenie vo veci L., nar. XX.X.XXXX“. Vzhľadom na obsah jej podania [bez ohľadu ako je označené (§ 41 ods. 2 OSP)] a jej ďalšiu procesnú aktivitu (jej žiadosť adresovaná Centru právnej pomoci o poskytnutie právnej pomoci ustanovením advokáta v dovolacom konaní a uzavretie zmluvy o poskytovaní právnych služieb s advokátkou) je podľa dovolacieho súdu nesporné, že R. účastníčka preskúmaného konania, podala proti rozsudku odvolacieho súdu dovolanie a že tak urobila v čase účinnosti Občianskeho súdneho poriadku. Tento jej úkon vyvolal procesnoprávne následky (účinky) do budúcnosti, ktoré je potrebné uznať aj vtedy, ak prípadne nová procesná úprava s takýmto následkom nepočíta. Ak bol v konaní vykonaný procesný úkon, s ktorým sú spojené určité následky, majú tieto následky byť zachované bez ohľadu na procesný režim nového procesného predpisu [Števček M.: O temporalite procesných noriem (malé praktikum z teórie práva), Bulletin Slovenskej advokácie 3/2015]. Podľa dovolacieho súdu na tom nič nemení, že podanie (dovolanie) R. z 22. júna 2016 nemalo všetky náležitosti požadované Občianskym súdnym poriadkom a jeho nedostatky museli byť na základe výzvy súdu odstraňované advokátom až po nadobudnutí účinnosti Civilného sporového poriadku.

12. Rozsudok odvolacieho súdu bol R. doručený 17. júna 2016 (doručenka na č. l. 192 spisu súdu prvej inštancie), a ak táto účastníčka konania podala proti nemu 22. júna 2016 na Najvyššom súde Slovenskej republiky dovolanie, urobila tak včas, v zákonom stanovenej lehote. Majúc na zreteli uvedené dovolací súd nepovažuje za opodstatnenú námietku druhého účastníka konania, manžela nezvestnej, že dovolanie bolo podané oneskorene. Podanie spísané advokátom, doručené súdu prvej inštancie 12. decembra 2016, bolo len doplnením R. A. včas podaného neúplného dovolania.

13. Vzhľadom na zachovanie právnych účinkov (následkov) procesného úkonu R. (ktoré bolo potrebné podľa jeho obsahu považovať za dovolanie) urobeného v čase, kedy bol ešte účinný Občiansky súdny poriadok, malo byť dovolanie odôvodnené dovolacími dôvodmi ustanovenými týmto procesným predpisom, a nie dovolacími dôvodmi určenými Civilným sporovým poriadkom účinným v čase opravy a doplnenia dovolania advokátom.

14. Podľa dovolacieho súdu (nesprávne) odôvodnenie prípustnosti a dôvodnosti dovolania podľa ustanovení Civilného sporového poriadku (možno zapríčinené aj výzvou súdu prvej inštancie na odstránenie nedostatkov dovolania podľa ustanovení Civilného sporového poriadku) by, ale nemalo mať bez ďalšieho za následok pre dovolateľku R. nepriaznivé rozhodnutie o jej dovolaní bez prieskumu správnosti záverov odvolacieho súdu. Z obsahu dovolania R. (§ 41 ods. 2 OSP) nepochybne vyplýva, že je odôvodnené tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci,

aké odôvodnenie je potrebné podľa dovolacieho súdu považovať za zákonom prípustný dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. c/ OSP.

15. Dovolací súd, pred tým než pristúpil k posúdeniu opodstatnenosti dovolacieho dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. c/ OSP, plniac si svoju zákonnú povinnosť podľa § 242 ods. 1 druhá veta OSP skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných vád uvedených v § 237 ods. 1 OSP, zaoberal sa predovšetkým otázkou, či konanie v tejto veci nebolo postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ OSP (t. j. či v danej veci nešlo o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom, či súdom nesprávne obsadeným). Dovolací súd svojím prieskumom konania súdov nižších stupňov existenciu vád podľa § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ OSP nezistil; danosť takejto vady konania naostatok netvrdí ani dovolateľka.

16. Tzv. inou vadou konania, na ktorú za predpokladu, že mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, musel dovolací súd tiež prihliadnuť zo zákona, a to aj vtedy, keď na ňu dovolanie nepoukazovalo, bola procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 ods. 1 OSP, nezakladala zmätočnosť rozhodnutia. Jej základom bolo porušenie iných procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní. Dovolací súd svojím prieskumom konania súdov nižších stupňov, ale nezistil ani existenciu tzv. inej vady konania.

17. Keďže dovolací súd nezistil, že by konanie súdov bolo postihnuté vadou podľa § 237 ods. 1 OSP, alebo tzv. inou vadou, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, pristúpil na základe dovolania účastníčky konania (ktoré bolo prípustné podľa § 238 ods. 1 O.s.p., keďže odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v časti o určení dňa, ktorý nezvestná neprežila) k prieskumu správnosti posúdenia veci odvolacím súdom. Vzhľadom na to, že podľa Občianskeho súdneho poriadku predpokladom dovolacieho prieskumu bola diformita záverov súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu a v preskúmvanej veci súdy dospeli k odlišným záverom len v tom, ktorý deň určiť za deň, ktorý nezvestná L. neprežila, obmedzil sa dovolací súd len na riešenie tejto otázky a inými otázkami, ako napr. splnením podmienok pre vyhlásenie autoritatívneho výroku súdu o tom, že nezvestná sa vyhlasuje za mŕtvu (ktoré naostatok medzi účastníkmi ani neboli sporné), sa preto nezaoberal.

18. Dovolací súd vyššie v bode 17. zámerne hovorí iba o posúdení veci a diformite záverov súdov nižších stupňov (nie bezo zvyšku ako v otázke právnej) súc si vedomý, že určenie dňa smrti nezvestného, resp. určenia dňa, ktorý nezvestný neprežil, je svojím spôsobom určením skutkovým, ktoré súd musí ustáliť na základe svojich skutkových zistení v konaní, nie na základe návrhu účastníka konania (6 MCdo 20/2010), vzhľadom však na konštitutívne právne následky a účinky rozsudku o vyhlásení za mŕtveho (súčasťou, ktorého je i určenie dňa, ktorý platí za deň smrti nezvestného, prípadne dňa, ktorý nezvestný neprežil), ktoré v zásade pôsobia ex nunc a iba výnimočne, ak tak ustanoví zákon, má účinky ex tunc (§ 85 ods. 3 Zákona o rodine, § 460 ods. 1 Občianskeho zákonníka), má za to, že otázka určenia dňa, ktorý nezvestná neprežila, je tak významnou, že pri dovolacom prieskume ju nemožno obísť jednoduchým konštatovaním, že ide o otázku (len) skutkovú. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd preto podrobil prieskumu správnosť záveru odvolacieho súdu, že za deň, ktorý nezvestná L. neprežila, treba vzhľadom na okolnosti prípadu určiť posledný deň márne uplynutej ročnej lehoty určenej vo výzve urobenej súdom podľa § 196 OSP, t. j. deň XX. M. XXXX a dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu je správne. K tomuto záveru ho viedli tieto úvahy:

19. Podľa § 7 ods. 2, veta druhá a tretia Občianskeho zákonníka, ak smrť nemožno preukázať predpísaným spôsobom, súd fyzickú osobu vyhlási za mŕtvu, ak zistí jeho smrť inak. Za mŕtveho súd vyhlási aj nezvestnú fyzickú osobu, ak so zreteľom na všetky okolnosti možno usúdiť, že už nežije.

20. Podľa § 196 ods. 1, 2 OSP súd vyhláškou, alebo iným vhodným spôsobom výzve nezvestného, aby sa do jedného roka prihlásil, a každého, kto o ňom vie, aby o ňom podal v tej istej lehote správu súdu,

alebo opatrovníkovi, prípadne zástupcovi nezvestného, uvedenému vo vyhláske. Zároveň súd vykoná všetky potrebné vyšetrenia o nezvestnom. Vo vyhláske súd uvedie podstatné okolnosti prípadu a oznámi, že po uplynutí lehoty uvedenej vo vyhláske rozhodne o vyhlásení za mŕtveho, ak sa nezvestný neprihlási, alebo ak nedôjde správa o tom, že je nažive. Lehotu určí súd na jeden rok od uverejnenia vyhlásky. Vo vyhláske treba uviesť deň, kedy sa lehota končí.

21. Podľa § 198 OSP po uplynutí lehoty určenej vo vyhláske vydá súd rozsudok o vyhlásení za mŕtveho. Uvedie v ňom deň, ktorý platí za deň smrti nezvestného, prípadne deň, ktorý nezvestný neprežil.

22. Rozhodnutie o vyhlásení za mŕtveho-nezvestnej osoby podľa § 198 OSP, na rozdiel od rozhodnutia podľa § 200 OSP v prípade existencie tzv. dôkazu smrti, bolo možné vydať vtedy, ak bolo pravdepodobné, že nezvestná osoba zomrela. Také rozhodnutie teda nevychádzalo z faktického stavu smrti danej osoby, ale len z vyvrátiteľnej domnienky, ktorá pripúšťala dôkaz opaku (§ 199 OSP). Išlo o riešenie závažných otázok, pretože s určením dňa, ktorý platí ako deň smrti, resp. dňa, ktorý nezvestný neprežil boli spojené tak závažné dôsledky (majetkovej i nemajetkovej povahy), že bolo nutné kategoricky trvať na tom, aby deň smrti nezvestného (deň, ktorý nezvestný neprežil) bol podľa možnosti určený spoľahlivo. Nie je preto správne tvrdenie dovolateľky, že „dátum smrti“ nezvestnej L. mal byť určený v rozmedzí dní XX. O. XXXX (deň po dni, od ktorého je nezvestná) a XX. W. XXXX (deň, kedy bolo začaté konanie o jej vyhlásení za mŕtvu).

23. K tomu, aby sa dosiahol uvedený účel, ukladal Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 196 OSP, okrem povinnosti vykonať všetky potrebné vyšetrenia o nezvestnom, splnenie ediktálnej povinnosti, ktorú súd plnil, ak uznal, že podľa údajov návrhu tu boli podmienky pre vyhlásenie nezvestného za mŕtveho (§ 195 ods. 2 OSP). Súd vyhláškou alebo iným vhodným spôsobom vyzval nezvestného, aby sa do jedného roka prihlásil a každému, kto o ňom vie, aby o ňom podal v tej istej lehote správu súdu alebo opatrovníkovi, prípadne zástupcovi nezvestného uvedenému vo vyhláske. Súd mohol nezvestného vyhlásiť za mŕtveho iba vtedy, ak sa v tejto lehote nezvestný neprihlásil, alebo ak nedošla správa o tom, že je nažive. Ak súd po uplynutí ediktálnej lehoty vyhlásil nezvestného za mŕtveho, uviedol v rozsudku deň, ktorý platil za deň smrti nezvestného, tzv. prezumpatívny deň smrti, prípadne deň, ktorý nezvestný neprežil (ŠTEVČEK, M. a kolektív, Občiansky zákonník I, komentár C.H. Beck, 2015, str. 51).

24. Ak sa nepodarilo súdu zistiť presný deň, kedy nezvestný zomrel, alebo, ktorý pravdepodobne neprežil, určí za deň smrti posledný deň doby, ktorá sa javí ako primeraná vo vzťahu k okolnostiam, za ktorých sa stal niekto nezvestným, k tomu, aby inak následne táto osoba, ak by bola nažive, prestala byť nezvestná (Drápal, L., Občianský soudní řád, komentář, Praha: C.H. Beck, 2009, str. 1467, a tiež HANDL, V. a kolektív: Občianský soudní řád, komentář, Panorama Praha 1985, str. 854).

25. Pravda, za deň, ktorý platil za deň smrti nezvestného, prípadne za deň, ktorý nezvestný neprežil, nebolo obligátne určiť posledný deň jednoročnej lehoty uvedenej vo vyhláske, ak v priebehu plynutia tejto ediktálnej lehoty bol zistený iný čas pravdepodobnej smrti nezvestného, alebo iný deň, ktorý nezvestný pravdepodobne neprežil. Ak však tu také zistenia neboli, bolo v súlade s účelom sledovaným plnením ediktálnej povinnosti súdom, aby za deň, ktorý nezvestný neprežil, bol určený deň, ktorý bol posledným dňom márne uplynutej súdom určenej lehoty podľa § 196 ods. 1 OSP.

26. Hodnotiac okolnosti danej veci, na ktoré prihladol odvolací súd, bolo aj podľa dovolacieho súdu primerané určenie dňa, ktorý nezvestná L. (pravdepodobne) neprežila, posledným dňom jednoročnej ediktálnej lehoty určenej súdom prvej inštancie. Popretie akéhokoľvek významu márneho uplynutia uvedenej lehoty, k čomu v podstate dospieva dovolateľka vo svojom dovolaní, by bolo v rozpore so zmyslom príslušnej právnej úpravy.

27. Tomu, že určenie dňa, ktorý nezvestný neprežil, posledným dňom ediktálnej lehoty, nie je v rozpore so zmyslom a účelom právnej úpravy konania o vyhlásení za mŕtveho, nasvedčuje podľa dovolacieho súdu, okrem iného, aj to, že Občiansky zákonník z roku 1950 v § 7 stanovil ako predpoklad prehlásenia

nezvestného za mŕtveho uplynutie piatich rokov od konca roku, v ktorom podľa poslednej správy ešte žil, alebo uplynutie jedného roka, ak sa stal nezvestným v súvislosti so zvlášť nebezpečnou udalosťou. Súd bol povinný určiť deň, ktorý sa považoval za deň smrti. Ak nebolo možné určiť deň, v ktorý nezvestný pravdepodobne zomrel, alebo, ktorý pravdepodobne neprežil, určil súd za deň smrti posledný deň uvedenej päťročnej alebo ročnej lehoty. Platná právna úprava, Občiansky zákonník z roku 1964, uplynutie zákonom určených lehôt ako pevného predpokladu prehlásenia občana za mŕtveho síce neprevzal s odôvodnením, že sa predchádzajúca úprava neosvedčila (podľa komentára k Občianskemu zákonníku viedla totiž mechanicky k tomu, že mŕtve boli vyhlásené všetky nezvestné osoby, u ktorých uplynula predpísaná lehota nezvestnosti, bez ohľadu na to, či ich smrť bola pravdepodobná), podľa dovolacieho súdu vypustenie lehôt v teraz účinnej právnej úprave, ale nevylučuje, aby, samozrejme s prihliadnutím na okolnosti konkrétnej veci, bol za deň, ktorý nezvestný neprežil, považovaný posledný deň márne uplynutej ročnej lehoty určenej vo vyhláske súdu. Uplynutie zákonom stanovenej ediktálnej lehoty predsa vytvára väčšiu istotu pre možnosť určiť spoľahlivý záver, že určitá osoba už nežije, ako keď žiadne lehoty stanovené nie sú.

28. Záver prijatý odvolacím súdom sa v ničom neodkláňa od záverov uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. júna 2011 sp. zn. 6 MCdo 20/2010 uvedených v jeho tzv. nezáväznej časti (v jeho poznámkach pre ďalšie konanie), ktoré vychádzajú z celkom iných podmienok a okolností konania o návrhu na opravu dňa smrti nezvestného, podľa, ktorých je alogické ustálenie dňa smrti nezvestného v deň rozhodnutia súdu. V uvedenom rozhodnutí dovolací súd neriešil otázku, či je možné za deň, ktorý nezvestný neprežil, označiť posledný deň jednoročnej lehoty určenej súdom vo vyhláske vydanéj podľa § 196 ods. 1 OSP.

29. Na základe uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolateľka nepodložene uplatnila dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. c/ OSP spočívajúci podľa neho v nesprávnom určení dňa, ktorý nezvestná L. neprežila. Dovolací súd vychádzajúc z vyššie uvedených záverov uzavrel, že dovolanie R. je potrebné zamietnuť ako neopodstatnené (§ 448 CSP).

30. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania je založené na ustanovení § 52 CMP.

31. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.